

Eisen examenvoertuig categorieën CDE

Deze voertuigeisen zijn van toepassing op voertuigen die gebruikt worden voor C, D, CE en DE examens. De examenvoertuigen dienen te voldoen aan de meest actuele wettelijke eisen betreffende hun categorie zoals genoemd in de 'Regeling Voertuigen' en het Reglement Rijbewijzen.

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen C](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen C automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen E achter C](#)

[Vrachtauto met aanhangwagen](#)

[Trekker met oplegger](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen CE automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen D](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen D automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen E achter D](#)

[Colofon](#)

Voor de examenvoertuigen C geldt dat deze vallen in de voertuigclassificatie N3 volgens de Regeling voertuigen.

Motorvoertuigen voor het praktijkexamen C

Toegelaten zijn vrachtauto's:

1. die mogen en kunnen rijden met een snelheid van 80 km per uur;
2. met een toegestane maximummassa van ten minste 12.000 kg.;
3. met een feitelijke totale massa van ten minste 10.000 kg;
4. beladen met een lading van ten minste 3.000 kg;
5. waarvan de lading gelijkmatig verdeeld en deugdelijk vastgezet moet zijn en bij voorkeur dient te bestaan uit zand, grind of beton;
6. met een wielbasis van ten minste 4,50 meter;
7. met een totale lengte van ten minste 8,00 meter;
8. met een breedte van ten minste 2,40 meter;
9. die zijn voorzien van een registratiemiddel (tachograaf) in overeenstemming met de wettelijke voorschriften alsmede van een deugdelijke en goed werkende toerenteller en snelheidsmeter, die vanaf de zitplaats van de juridische bestuurder zichtbaar moeten zijn;
10. die zijn voorzien van navigatieapparatuur;
11. die zijn voorzien van een niet-doorzichtige gesloten doosvormige opbouw of huif, niet zijnde een tank of tankcontainer; waarvan de opbouw of huif nagenoeg de lengte en breedte van de laadvloer heeft en ten minste de hoogte van de cabine;
12. uitgerust met:
 - a. een gerobotiseerde of semi-automatische gangwissel, voorzien van een schakelaar of hendel waarmee de bestuurder blijvend invloed kan uitoefenen op de gangwissel van het motorrijtuig of
 - b. een niet-automatische gangwissel of koppeling. De koppeling dient met de voet bediend te worden. Met een versnellingsbak met ten minste 8 voorwaartse versnellingen. De versnellingsbak dient met de hand geschakeld te worden of
 - c. een volledig geautomatiseerde gangwissel.
13. die zijn voorzien van ABS;
14. welke voorzien zijn van een zogenaamde 'dubbele bediening' met pedalen met een stroef oppervlak, die zijn aangebracht op nagenoeg dezelfde hoogte boven de vloer en nagenoeg dezelfde afstand tot het schutbord als de pedalen van de feitelijke bestuur-

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen C](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen C automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen E achter C](#)

[Vrachtauto met aanhangwagen](#)

[Trekker met oplegger](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen CE automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen D](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen D automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen E achter D](#)

[Colofon](#)

der en waarmee de juridische bestuurder de bedrijfsrem en de koppeling (indien deze aanwezig is) vanaf zijn zitplaats te allen tijde doeltreffend kan bedienen.

Een eventueel aanwezig gaspedaal aan de zogenaamde ‘dubbele bediening’ dient voor de aanvang van het examen te worden verwijderd of opgeklapt.

Gaat het rechter koppelingspedaal mee bij de bediening van het linker, dan mag in geen geval de voet van de juridische bestuurder in het gedrang komen. Naast de pedalen dient dan voldoende ruimte aanwezig te zijn;

15. die aan de uiterste voor- en achterzijde zijn voorzien van de voorgeschreven L-borden.

Deze borden moeten zich in verticale stand en haaks op de lengteas op het motorvoertuig bevinden, niet achter een ruit. Aan de voor- en achterzijde van het voertuig, zowel aan de linker- als aan de rechterzijde op een hoogte van ten minste 1 meter boven het wegdek. Het zicht erop mag niet worden belemmerd;

16. die zijn voorzien van 4 originele of 4 gelijkwaardige buitenspiegels, waarmee zowel de

feitelijke bestuurder als de juridische bestuurder het rechts en links naast en achter hem gelegen weggedeelte kan overzien. Die spiegels moeten voldoen aan de wettelijk gestelde eisen. Zij moeten zodanig kunnen worden afgesteld dat de juridische bestuurder aan de linkerzijde van het voertuig de bovenste spiegel en aan de rechterzijde van het voertuig de onderste spiegel tot zijn beschikking heeft, waardoor:

- met de linker buitenspiegel de linkerkant van de vrachtauto zichtbaar is vanaf de achterzijde van de vrachtauto tot ter hoogte van de achterzijde zitplaats feitelijke bestuurder én een zo groot mogelijk deel van het weggedeelte links naast en achter de vrachtauto kan worden overzien met minimaal het wettelijk voorgeschreven gezichtsveld;
- met de rechter buitenspiegel de rechterzijde van de vrachtauto zichtbaar is vanaf achterzijde vrachtauto tot ter hoogte van de achterzijde rechterportier én een zo groot mogelijk deel van het weggedeelte rechts naast en achter de vrachtauto kan worden overzien, met minimaal het wettelijk voorgeschreven gezichtsveld;
- die zijn voorzien van twee ‘dakspiegels’, links voor gebruik door de juridische bestuurder en rechts voor gebruik door de feitelijke bestuurder.
- die zijn voorzien van twee ‘volgspiegels’, links voor gebruik door de juridische bestuurder en rechts voor gebruik door de feitelijke bestuurder, waarmee in bochten en overige weggedeelten een zo groot mogelijk deel van de weg naast het voertuig

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen C](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen C automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen E achter C](#)

[Vrachtauto met aanhangwagen](#)

[Trekker met oplegger](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen CE automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen D](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen D automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen E achter D](#)

[Colofon](#)

kan worden overzien evenals een zo groot mogelijk deel van de onder- en bovenzijde van het voertuig;

- die zijn voorzien van een z.g. 'hoekspiegel' of 'oogspiegel';
- die zijn voorzien van een z.g. 'doblispiegel' of een 'camerasysteem' dat de dode hoek zichtbaar maakt;
- die zijn voorzien van een vooruitkijkspiegel of -camera;

17. die zijn voorzien van een slaapcabine.

Aanvullende eisen:

18. Voertuigen voor het eerst in gebruik genomen na 30 september 2004 en voertuigen, voorzien van een slaapcabine, in gebruik genomen voor 1 oktober 2004, dienen voorzien te zijn van een deugdelijke derde zitplaats volgens de definitie zitplaats uit de Regeling voertuigen.

Deze zitplaats dient tevens:

- naar voren gericht te zijn
- voldoende zicht te bieden op de verkeerssituatie
- zodanig geplaatst dat de juridische bestuurder en de feitelijke bestuurder op geen enkele wijze worden gehinderd.

Voor voertuigen voor het eerst aangeboden na 31 oktober 2011 geldt aanvullend dat de derde zitplaats, conform de eisen in de Regeling voertuigen, vermeld moet zijn op het kentekenbewijs.

19. In de cabine van het motorvoertuig moeten op een voor de juridische bestuurder duidelijk zichtbare plaats leesbaar de volgende gegevens van het motorvoertuig staan vermeld:

- het feitelijk gewicht;
- de hoogte;
- de lengte;
- de breedte;
- de hoogste asdruk.

20. Opnameapparatuur in het examenvoertuig is toegestaan mits deze is uitgeschakeld en de opnameapparatuur zo is geplaatst dat deze het gezichtsveld van de examinator en de bestuurder niet belemmert en de veiligheid van de examinator niet in gevaar brengt. De examinator heeft het recht te vragen en/of te controleren of de opnameapparatuur is uitgeschakeld. Indien de examinator niet overtuigd is dat de

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen C](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen C automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen E achter C](#)

[Vrachtauto met aanhangwagen](#)

[Trekker met oplegger](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen CE automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen D](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen D automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen E achter D](#)

[Colofon](#)

opnameapparatuur is uitgeschakeld zal het examen geen doorgang vinden. Bij overtreding zullen de sancties genoemd in het hoofdstuk examenprocedures van het CCV-vademecum worden toegepast.

Motorvoertuigen voor het praktijkexamen C volledig automatisch

Toegelaten zijn vrachtauto's die voldoen aan alle hierboven gestelde eisen, met uitzondering van de in punt 9 benoemde toerenteller, deze hoeft in dit geval niet zichtbaar te zijn voor de examinerator.

Voertuigen voor het praktijkexamen E achter C

Vrachtauto met aanhangwagen

Als trekkende motorvoertuigen zijn alleen motorvoertuigen toegelaten die voldoen aan de voertuigeisen zoals genoemd onder de categorie C.

Toegelaten zijn aanhangwagens:

1. met ten minste twee assen, waarvan maximaal één gestuurde (voorste) as (schamel-aanhangwagen), dan wel met een samenstel van twee of meer assen in het midden waarvan zowel de assen als de wielen niet stuurbaar of zelfsturende zijn (middenas-aanhangwagen).
In geval van een middenasaanhangwagen dient de koppeling als volgt onder het trekkende motorvoertuig te zijn bevestigd:
 - afstand hart achterste as tot hart koppeling ten hoogste 1,55 meter.
 - afstand wegdek tot hart koppeling in rijstand ten hoogste 0,7 meter.
2. waarvan de lengte van de trekboom van de middenasaanhangwagen, gemeten van hart trekoog tot hart assenstel, ten minste 5 meter bedraagt in de rechthoek stand.
3. waarmee het aan- en afkoppelen op eenvoudige en deugdelijke wijze kan geschieden;
4. met een lengte van ten minste 8 meter;
5. met een breedte van ten minste 2,40 meter;
6. die zijn voorzien van ABS;
7. waarvan de toegestane maximummassa van de combinatie of vrachtauto met aanhangwagen ten minste 20.000 kg bedraagt;

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen C](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen C automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen E achter C](#)

[Vrachtauto met aanhangwagen](#)

[Trekker met oplegger](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen CE automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen D](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen D automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen E achter D](#)

[Colofon](#)

8. waarvan de feitelijke totale massa maximum massa van de combinatie of vrachtauto met aanhangwagen ten minste 15.000 kg. bedraagt;
9. met een lading van ten minste 3.000 kg;
10. waarvan de lading gelijkmatig verdeeld en deugdelijk vastgezet moet zijn en bij voorkeur dient te bestaan uit zand, grind of beton;
11. waarvan de totale lengte van de combinatie of vrachtauto met aanhangwagen ten minste 16 meter bedraagt;
12. die zijn voorzien van een niet doorzichtige gesloten doosvormige opbouw of huif, niet zijnde een tank of tankcontainer; waarvan de opbouw of huif nagenoeg de lengte en breedte van de laadvloer heeft en minimaal de breedte en de hoogte van de cabine van het trekkende motorvoertuig;
13. die zijn voorzien van de voorgeschreven L-borden; deze borden moeten zich in verticale stand en haaks op de lengteas op het voertuig bevinden, aan de achterzijde, zowel aan de linker- als aan de rechterzijde op een hoogte van ten minste 1 meter boven het wegdek.
Het uitzicht erop mag niet belemmerd worden.

Aanvullende eisen:

14. In de cabine van het trekkende motorvoertuig moeten op een voor de juridische bestuurder duidelijk zichtbare plaats leesbaar de volgende gegevens van het motorvoertuig en de aanhangwagen staan vermeld:
 - het feitelijk gewicht;
 - de hoogte;
 - de lengte;
 - de breedte;
 - de hoogste asdruk.

Trekker met oplegger

Toegelaten zijn trekkers:

1. die mogen en kunnen rijden met een snelheid van 80 km. per uur;
2. met een wielbasis van ten minste 3,20 meter en ten hoogste 4,25 meter;
3. die zijn voorzien van een tachograaf in overeenstemming met de wettelijke eisen alsmede van een deugdelijke en goedwerkende toerenteller en snelheidsmeter; die ook voor de juridisch bestuurder goed leesbaar is;

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen C](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen C automaat](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen E achter C](#)

[Vrachtauto met aanhangwagen](#)

[Trekker met oplegger](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen CE automaat](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen D](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen D automaat](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen E achter D](#)

[Colofon](#)

4. die voorzien zijn van navigatieapparatuur;
5. uitgerust met:
 - a. een gerobotiseerde of semi-automatische gangwissel, voorzien van een schakelaar of hendel waarmee de bestuurder invloed kan uitoefenen op de gangwissel van het motorrijtuig of
 - b. een niet-automatische gangwissel of koppeling. De koppeling dient met de voet bediend te worden. Met een versnellingsbak met ten minste 8 voorwaartse versnellingen. De versnellingsbak dient met de hand geschakeld te worden of
 - c. een volledig geautomatiseerde gangwissel;
6. die zijn voorzien van ABS;
7. waarvan een eventueel aanwezige achterraut dient te zijn geblindeerd;
8. welke zijn voorzien van een zogenaamde 'dubbele bediening' met pedalen met een stroef oppervlak, die zijn aangebracht op nagenoeg dezelfde hoogte boven de vloer en nagenoeg dezelfde afstand tot het schutbord als de pedalen van de feitelijke bestuurder en waarmee de juridische bestuurder de bedrijfsrem en de koppeling (indien deze aanwezig is) vanaf zijn zitplaats te allen tijde doeltreffend kan bedienen.
Een eventueel aanwezig gaspedaal aan de zogenaamde 'dubbele bediening' dient voor de aanvang van het examen te worden verwijderd of opgeklapt. Gaat het rechter koppelingspedaal mee bij de bediening van het linker, dan mag in geen geval de voet van de juridische bestuurder in het gedrang komen. Naast de pedalen dient dan voldoende voetruimte aanwezig te zijn;
9. die zijn voorzien van 4 originele of 4 gelijkwaardige buitenspiegels waarmee zowel de feitelijke bestuurder als de juridische bestuurder het rechts en links naast en achter hem gelegen weggedeelte kan overzien.
Die spiegels moeten voldoen aan de wettelijk gestelde eisen. Zij moeten zodanig kunnen worden afgesteld dat de juridische bestuurder aan de linkerzijde van het voertuig de bovenste spiegel en aan de rechterzijde van het voertuig de onderste spiegel tot zijn beschikking heeft, waardoor:
 - met de linker buitenspiegel de linker zijkant van de combinatie zichtbaar is vanaf de achterzijde van de oplegger tot ter hoogte van de achterzijde zitplaats feitelijke bestuurder én een zo groot mogelijk deel van het weggedeelte links naast en achter de combinatie kan worden overzien met minimaal het wettelijk voorgeschreven gezichtsveld;
 - met de rechterbuitenspiegel de rechterzijde van de combinatie zichtbaar is en

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen C](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen C automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen E achter C](#)

[Vrachtauto met aanhangwagen](#)

[Trekker met oplegger](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen CE automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen D](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen D automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen E achter D](#)

[Colofon](#)

vanaf de achterzijde oplegger tot ter hoogte van de achterzijde rechterportier én een zo groot mogelijk deel van het weggedeelte rechts naast en achter de combinatie kan worden overzien, met minimaal het wettelijk voorgeschreven gezichtsveld;

- die zijn voorzien van twee ‘dakspiegels’, links voor gebruik door de juridische bestuurder en rechts voor gebruik door de feitelijke bestuurder;
- die zijn voorzien van twee ‘volgspiegels’, links voor gebruik door de juridische bestuurder en rechts voor gebruik door de feitelijke bestuurder, waarmee in bochten en overige weggedeelten een zo groot mogelijk deel van de weg naast het voertuig kan worden overzien alsmede een zo groot mogelijk deel van de onder- en bovenzijde van het voertuig;
- die zijn voorzien van een z.g. ‘hoekspiegel’ of ‘oogspiegel’.
- die zijn voorzien van een z.g. ‘doblspiegel’ of een ‘camerasysteem’ dat de dode hoek zichtbaar maakt;
- die zijn voorzien van een vooruitkijkspiegel of -camera;

10. die zijn voorzien van een slaapcabine;

Aanvullende eisen:

11. Voertuigen voor het eerst in gebruik genomen na 30 september 2004 en voertuigen, voorzien van een slaapcabine, in gebruik genomen voor 1 oktober 2004, dienen voorzien te zijn van een deugdelijke derde zitplaats volgens de definitie zitplaats uit de Regeling voertuigen.

Voor deze voertuigen geldt tevens dat de derde zitplaats dient te worden vermeld op het kentekenbewijs.

Deze zitplaats dient tevens:

- a. naar voren gericht te zijn
- b. voldoende zicht te bieden op de verkeerssituatie
- c. zodanig geplaatst dat de juridische bestuurder en de feitelijke bestuurder op geen enkele wijze worden gehinderd.

Voor voertuigen voor het eerst in gebruik genomen na 31 oktober 2011 geldt aanvullend dat de derde zitplaats, conform de eisen in de Regeling voertuigen, vermeld moet zijn op het kentekenbewijs.

12. In de cabine van het motorvoertuig moeten op een voor de juridische bestuurder duidelijk zichtbare plaats leesbaar de volgende gegevens van het motorvoertuig en de oplegger staan vermeld:

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen C](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen C automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen E achter C](#)

[Vrachtauto met aanhangwagen](#)

[Trekker met oplegger](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen CE automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen D](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen D automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen E achter D](#)

[Colofon](#)

- het feitelijk gewicht;
- de hoogte;
- de lengte;
- de breedte;
- de hoogste asdruk.

13. Opnameapparatuur in het examenvoertuig is toegestaan mits deze is uitgeschakeld en de opnameapparatuur zo is geplaatst dat deze het gezichtsveld van de examinator en de bestuurder niet belemmert en de veiligheid van de examinator niet in gevaar brengt. De examinator heeft het recht te vragen en/of te controleren of de opnameapparatuur is uitgeschakeld. Indien de examinator niet overtuigd is dat de opnameapparatuur is uitgeschakeld zal het examen geen doorgang vinden. Bij overtreding zullen de sancties genoemd in het hoofdstuk examenprocedures van het CCV-vademecum worden toegepast.

Motorvoertuigen voor het praktijkexamen CE volledig automatisch

Toegelaten zijn trekkers die voldoen aan alle hierboven gestelde eisen, met uitzondering van de in punt 3 benoemde toerenteller, deze hoeft in dit geval niet zichtbaar te zijn voor de examinator.

Toegelaten zijn opleggers:

1. die zijn uitgevoerd met één of meer assen waarvan zowel de assen als de wielen niet stuurbaar of zelfsturend zijn;
2. die zijn voorzien van ABS;
3. die zijn voorzien van een niet-doorzichtige doosvormige opbouw of huif, niet zijnde een tank of tankcontainer;
4. waarvan de opbouw of huif nagenoeg de lengte en breedte van de laadvloer heeft en minimaal de hoogte van de trekker.

Toegelaten zijn combinaties van trekker en oplegger:

1. waarvan het toegestane maximummassa van de combinatie of trekker met oplegger ten minste 20.000 kg. bedraagt;
2. waarvan de feitelijke totale massa van de combinatie of trekker met oplegger ten minste 15.000 kg. bedraagt;

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen C](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen C automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen E achter C](#)

[Vrachtauto met aanhangwagen](#)

[Trekker met oplegger](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen CE automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen D](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen D automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen E achter D](#)

[Colofon](#)

3. meet een totale lengte van ten minste 14,5 meter;
4. met een lading van ten minste 6.000 kg.;
5. waarvan de lading gelijkmatig verdeeld en deugdelijk vastgezet moet zijn en bij voorkeur dient te bestaan uit zand, grind of beton;
6. die aan de uiterste voor en achterzijde zijn voorzien van de voorgeschreven L-borden. Deze borden moeten zich in verticale stand en haaks op de lengteas op het motorvoertuig bevinden, niet achter een ruit. Aan de voor- en achterzijde van het voertuig, zowel aan de linker- als aan de rechterzijde op een hoogte van ten minste 1 meter boven het wegdek. Het zicht erop mag niet worden belemmerd.

Motorvoertuigen voor het praktijkexamen D

Toegelaten zijn autobussen:

1. die mogen en kunnen rijden met een snelheid van ten minste 80 km. per uur;
2. met een wielbasis van ten minste 5,25 meter;
3. met een lengte van ten minste 10 meter;
4. met een breedte van ten minste 2,40 meter;
5. die volledig zijn ingericht voor het vervoer van ten minste 8 personen exclusief de bestuurder;
6. niet zijnde een geleed voertuig;
7. die zijn voorzien van een registratiemiddel (tachograaf) in overeenstemming met de wettelijke voorschriften alsmede van een deugdelijke en goedwerkende toerenteller, die ook voor de juridisch bestuurder goed leesbaar is;
8. die zijn voorzien van navigatieapparatuur;
9. uitgerust met:
 - a. een gerobotiseerde of semi-automatische gangwissel, voorzien van een schakelaar of hendel waarmee de bestuurder invloed kan uitoefenen op de gangwissel van het motorrijtuig of
 - b. een niet-automatische gangwissel of koppeling. De koppeling dient met de voet bediend te worden. Met een versnellingsbak met ten minste 5 voorwaartse versnellingen. De versnellingsbak dient met de hand geschakeld te worden of
 - c. een volledig geautomatiseerde gangwissel.
11. die zijn voorzien van ABS;
12. welke voorzien zijn van een zogenaamde 'dubbele bediening' met pedalen met een

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen C](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen C automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen E achter C](#)

[Vrachtauto met aanhangwagen](#)

[Trekker met oplegger](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen CE automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen D](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen D automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen E achter D](#)

[Colofon](#)

stroef oppervlak. Deze dubbele bediening dient op een dusdanige wijze te zijn aangebracht dat de juridische bestuurder de bedrijfsrem en de koppeling (indien deze aanwezig is) vanaf zijn zitplaats te allen tijde doeltreffend kan bedienen.

Een eventueel aanwezig gaspedaal aan de zogenaamde 'dubbele bediening' dient voor de aanvang van het examen te worden verwijderd of opgeklapt. Gaat het rechter koppelingspedaal mee bij de bediening van het linker, dan mag in geen geval de linker voet van de juridische bestuurder in het gedrang komen. Naast de pedalen dient dan voldoende voertruimte aanwezig te zijn;

13. die aan de uiterste voor en achterzijde zijn voorzien van de voorgeschreven L-borden.

Deze borden moeten zich in verticale stand en haaks op de lengteas op het motorvoertuig bevinden, niet achter een ruit. Aan de voor- en achterzijde van het voertuig, zowel aan de linker- als aan de rechterzijde op een hoogte van ten minste 1 meter boven het wegdek.

Het zicht erop mag niet worden belemmerd;

14. die zijn voorzien van 4 originele of 4 gelijkwaardige buitenspiegels waarmee zowel de feitelijke bestuurder als de juridische bestuurder het rechts en links naast en achter hem gelegen weggedeelte kan overzien. Die spiegels moeten voldoen aan de wettelijk gestelde eisen. Zij moeten zodanig kunnen worden afgesteld dat de juridische bestuurder aan de linkerzijde van het voertuig de bovenste spiegel en aan de rechterzijde van het voertuig de onderste spiegel tot zijn beschikking heeft, waardoor:

- met de linker buitenspiegel de linkerzijde van de autobus zichtbaar is vanaf de achterzijde van de autobus tot ter hoogte van de achterzijde zitplaats feitelijke bestuurder en een zo groot mogelijk deel van het weggedeelte links naast en achter de autobus kan worden overzien met minimaal het wettelijk voorgeschreven gezichtsveld;
- met de rechterbuitenspiegel de rechterzijde van de autobus zichtbaar is vanaf achterzijde autobus tot ter hoogte van de achterzijde rechterportier én een zo groot mogelijk deel van het weggedeelte rechts naast en achter de autobus kan worden overzien, met minimaal het wettelijk voorgeschreven gezichtsveld;
- de spiegels bestemd voor de juridische bestuurder dienen qua uitvoering, bolling gelijk te zijn aan die voor de feitelijke bestuurder en hetzelfde gezichtsveld te geven.
- die zijn voorzien van een z.g. 'hoekspiegel' of 'oogspiegel'.

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen C](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen C automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen E achter C](#)

[Vrachtauto met aanhangwagen](#)

[Trekker met oplegger](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen CE automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen D](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen D automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-examen E achter D](#)

[Colofon](#)

Aanvullende eisen:

15. In de autobus moeten op een voor de juridische bestuurder duidelijk zichtbare plaats leesbaar de volgende gegevens van het motorvoertuig staan vermeld:
- het feitelijk gewicht;
 - de lengte;
 - de breedte;
 - de hoogte;
 - de hoogste asdruk.
16. Opnameapparatuur in het examenvoertuig is toegestaan mits deze is uitgeschakeld en de opnameapparatuur zo is geplaatst dat deze het gezichtsveld van de examinerator en de bestuurder niet belemmert en de veiligheid van de examinerator niet in gevaar brengt. De examinerator heeft het recht te vragen en/of te controleren of de opnameapparatuur is uitgeschakeld.
- Indien de examinerator niet overtuigd is dat de opnameapparatuur is uitgeschakeld zal het examen geen doorgang vinden. Bij overtreding zullen de sancties genoemd in het hoofdstuk examenprocedures van het CCV-vademecum worden toegepast.

Motorvoertuigen voor het praktijkexamen D volledig automatisch

Toegelaten zijn autobussen, die voldoen aan alle hierboven gestelde eisen met uitzondering van de in punt 7 benoemde toerenteller, deze hoeft in dit geval niet zichtbaar te zijn voor de examinerator.

Voertuigen voor het praktijkexamen E achter D

Als trekkende motorvoertuigen zijn toegelaten de motorvoertuigen die zijn toegelaten voor de categorie D.

Toegelaten zijn aanhangwagens:

1. die een lengte hebben van ten minste 5 meter;
2. met een toegestane maximummassa van ten minste 3.000 kg;
3. met een lading van ten minste 800 kg;
4. waarvan de lading gelijkmatig verdeeld en deugdelijk vastgezet moet zijn en bij voorkeur dient te bestaan uit zand, grind of beton;

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen C](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen C automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen E achter C](#)

[Vrachtauto met aanhangwagen](#)

[Trekker met oplegger](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen CE automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen D](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen D automatisch](#)

[Motorvoertuigen voor praktijk-
examen E achter D](#)

[Colofon](#)

5. waarmede het aan- en afkoppelen op eenvoudige en deugdelijke wijze kan geschieden;
6. met een breedte van ten minste 2,40 meter;
7. die zijn voorzien van een niet-doorzichtige gesloten doosvormige opbouw of huif, die nagenoeg de lengte en breedte van de laadvloer heeft en minimaal 2,00 meter hoog en 2,00 meter breed is;
8. die zijn voorzien van de voorgeschreven L-borden; deze borden moeten zich in verticale stand en haaks op de lengteas op het voertuig bevinden, aan de achterzijde, zowel aan de linker- als aan de rechterzijde op een hoogte van ten minste 1 meter boven het wegdek. Het uitzicht erop mag niet belemmerd worden.

Colofon

Deze special is een uitgave van CBR. Hoewel de inhoud met de grootst mogelijke zorgvuldigheid is samengesteld, kunnen aan deze special geen rechten worden ontleend. De meest actuele informatie staat op www.cbr.nl